

Biuletyn informacyjny nr 30

Lista kontrolna wspólnoty mieszkaniowej dla osób z demencją

Lista kontrolna ma stanowić pomoc w przypadku wyboru wspólnoty mieszkaniowej (WG) dla osób chorych na demencję. Pomaga ona w uświadomieniu sobie, co jest ważne. Należy zastanowić się w spokoju, co można samemu wnieść do wspólnego mieszkania, ale również, czego chcieliby inni krewni i jakie oczekiwania mogą mieć. Ten katalog można dopasować do swoich osobistych potrzeb skracając go lub uzupełniając oraz wpisać swoje uwagi w puste pola.

Katalog ma służyć jako pomoc lub wskazówka przy podejmowaniu własnych decyzji. Może być również podstawą do rozmów z krewnymi oraz pracownikami opieki i wynajmującym. Może on również pomóc we wprowadzaniu usprawnień.

Należy pamiętać: nie wszystko da się na miejscu dokładnie zrealizować. Jednak wszyscy krewni wspólnie mogą wywrzeć ogromny wpływ i w ten sposób przyczynić się do dobrego samopoczucia członka rodziny chorego na demencję.

Mieszkańcy

1. Ile osób mieszka we wspólnocie mieszkaniowej? Czy wielkość grup jest zgodna z moimi oczekiwaniami?	tak ☐ nie ☐
2. Czy wszyscy mieszkańcy są chorzy na demencję?	tak ☐ nie ☐
3. Czy krewny chory na demencję pasuje do pozostałych mieszkańców pod względem a) objawów choroby, b) wieku, c) indywidualnych zainteresowań i terapii?	a) tak ☐ nie ☐ b) tak ☐ nie ☐ c) tak ☐ nie ☐
4. Czy wspólnota mieszkaniowa sprawia wrażenie zgodnej i zrównoważonej? Czy jest interakcja między mieszkańcami?	tak ☐ nie ☐

Samorządność

1. Czy krewni spotykają się a) często, b) rzadko, c) w ogóle? <i>Jako potencjalna nowa osoba pod opieką należy dowiedzieć się o aktywnych krewnych i opiekunów prawnych oraz poprosić o ich dane kontaktowe. Ewentualnie należy najpierw poprosić pracownika opieki społecznej, aby zapytał krewnych i opiekunów, czy zgadzają się na przekazanie danych.</i>	często ☐ rzadko ☐ w ogóle ☐
2. Czy krewni zapraszają na spotkania lub pracownicy opieki społecznej bądź wynajmujący?	
3. Czy jest rada krewnych?	tak ☐ nie ☐

4. Czy jest rzecznik krewnych? <i>Jako potencjalna nowa osoba należy poprosić o dane kontaktowe.</i>	tak ☐ nie ☐
5. Czy jest ustne lub pisemne porozumienie, regulujące istotne kwestie wspólnego życia? <i>Jako potencjalna nowa osoba należy poprosić o przekazanie lub dostarczenie.</i>	tak ☐ nie ☐
6. Decyzje o nowej osobie lub ewentualnej wyprowadzce podejmują a) krewni, b) pracownicy opieki społecznej z udziałem krewnych lub c) pracownicy opieki społecznej?	
7. Decyzje o większych zakupach, np. pralki lub mebli, podejmują a) krewni, b) pracownicy opieki społecznej z udziałem krewnych lub c) pracownicy opieki społecznej?	
8. Ilu mieszkańców jest reprezentowanych przez opiekunów prawnych? Czy uczestniczą oni aktywnie w życiu wspólnoty mieszkaniowej? Czy biorą udział w zebraniach, podczas których podejmowane są ważne decyzje? Czy w ramach możliwości prawnych zlecają wykonanie zadań osobom trzecim?	
9. Czy uzgodnione są sposoby postępowania w celu rozwiązywania konfliktów (zarządzanie skargami)?	tak ☐ nie ☐
10. Czy krewni mają w każdej chwili wgląd w dokumentację opieki? Czy dokumentacja opieki jest przechowywana w zamknięciu, tak jak nakazują przepisy?	tak ☐ nie ☐ tak ☐ nie ☐
11. Czy mieszkańcy, którzy nie korzystają z opieki lub krewni, posiadają klucze do domu i mieszkania? <i>Powinno być to oczywiste, ponieważ to one są gospodarzami domu.</i>	tak ☐ nie ☐
12. Ilu mieszkańców jest odwiedzanych przez krewnych lub opiekunów prawnych? Ilu jest odwiedzanych a) co tydzień, b) co miesiąc, c) nigdy? <i>Można łatwo zauważyć, jak często pojawiają się krewni i opiekunowie prawni.</i>	
13. Ilu krewnych aktywnie włącza się w codzienne życie wspólnoty mieszkaniowej?	
14. Czy mam łatwy dojazd z mojego domu do wspólnoty mieszkaniowej?	
15. Czy położenie wspólnoty mieszkaniowej pozwala mojemu choremu krewnemu pozostać w znajomym dla siebie otoczeniu? Czy wspólnota mieszkaniowa znajduje się w aktywnej dzielnicy z możliwością spędzania wolnego czasu na zewnątrz, np. spacerowania po terenach zielonych lub zakupów?	tak ☐ nie ☐
16. Czy wspólnota mieszkaniowa ułatwia poznawanie się potencjalnym nowym mieszkańcom? Czy jest możliwość a) wielogodzinnych odwiedzin, b) mieszkania na próbę, c) udziału w spotkaniach rady krewnych, d) rozmów z krewnymi i pracownikami opieki społecznej?	

Personel

1. Czy we wspólnocie mieszkaniowej pracuje więcej niż jeden pracownik opieki społecznej? Jeśli tak, czy są porozumienia w sprawie współpracy?	tak ☐ nie ☐
2 Czy są ustalenia dotyczące pracy personelu?	tak ☐ nie ☐
3. Ilu pracowników opiekuje się we wspólnocie mieszkaniowej iloma pracownikami? <i>Należy zapisać sobie liczbę. Można wtedy szacunkowo określić proporcję opieki.</i>	
4. Czy we wspólnocie mieszkaniowej pracuje regularnie specjalista od opieki posiadający trzyletnie przeszkolenie? <i>Należy zapisać sobie liczbę. Można wtedy szacunkowo obliczyć, jaka jest liczba specjalistów ds. opieki proporcjonalnie do całego personelu pracującego we wspólnocie mieszkaniowej.</i>	tak ☐ nie ☐
5. Czy o każdej porze dnia i nocy obecny jest przeszkolony personel? <i>Obowiązek taki nakłada rozporządzenie w sprawie personelu do ustawy o samostanowieniu i partycypacji w ramach wspólnotowych serwisowanych form mieszkalnictwa (WTG), jeśli we wspólnocie mieszkaniowej znajduje się mieszkaniec ze stopniem ograniczenia samodzielności II lub wyższym i jest chory na demencję.</i>	tak ☐ nie ☐
6. Czy w godzinach obowiązkowej obecności w pracy jest podwójna obsada? Jeśli nie, dlaczego nie jest to konieczne lub możliwe?	tak ☐ nie ☐
7. Czy krewni i opiekunowie prawni wiedzą zawsze, którzy pracownicy przebywają we wspólnocie mieszkaniowej w jakich godzinach oraz jakie posiadają kwalifikacje? Czy są aktualne zestawienia? <i>Należy poprosić o to pracowników opieki społecznej. Jesteście Państwo zleceniodawcą.</i>	tak ☐ nie ☐
8. Czy we wspólnocie mieszkaniowej jest stała osoba do kontaktu w sprawie sugestii, pytań, problemów i skarg? <i>Należy o to poprosić i zapisać sobie dane kontaktowe oraz godziny obecności!</i>	tak ☐ nie ☐
9. Ilu pracowników posiada wykształcenie uzupełniające z zakresu gerontopsychiatrii? <i>Należy zapisać sobie liczbę. Można szacunkowo określić, ilu jest proporcjonalnie pracowników, którzy zostali przeszkoleni specjalnie w zakresie demencji. Należy porozmawiać z pracownikami opieki społecznej o plany w tym zakresie. Należy zapytać, ilu mieszkańców posiada również inne syndromy chorób i czy również są lub będą pracownicy przeszkoleni w tym zakresie.</i>	
10. Czy personel zmienia się często lub rzadko? <i>Uwaga: Podczas opieki nad osobami chorymi na demencję szczególnie ważna jest ciągłość. Należy porozmawiać o tym z pracownikami opieki społecznej.</i>	
11. Czy we wspólnocie mieszkaniowej pracują wolontariusze?	tak ☐ nie ☐

<p>12. Czy pracownicy opieki społecznej współpracują z innymi usługodawcami, terapeutami i ośrodkami? Co oni wnoszą? <i>Należy zapisać sobie partnerów współpracujących, np. służbę pomocy ds. mobilności, osoby do towarzystwa, projekty opieki finansowane z ubezpieczenia społecznego lub prywatnego</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
--	--

Mieszkanie i otoczenie mieszkalne

<p>1. Ile metrów kwadratowych łącznej powierzchni mieszkalnej (pokój jednoosobowy oraz udział w powierzchni wspólnej) ma do dyspozycji każdy mieszkaniec? <i>Należy zapisać sobie liczbę metrów kwadratowych. Według SWA powierzchnia powinna wynosić ok. 30 m.kw. na osobę. Minimalny metraż pojedynczych pokoi dla mieszkańców nie powinien być mniejszy niż 12 m.kw. i nie większy niż 20 m.kw. Należy zwrócić uwagę, aby liczba metrów kwadratowych odpowiadała kosztom zamieszkania. Urząd ds. opieki społecznej może pokryć koszty tylko według wyznaczonych wskaźników. Jeśli matka teraz lub w przyszłości będzie korzystała z pomocy społecznej, należy dowiedzieć się o tym koniecznie przed podpisaniem umowy w urzędzie ds. opieki społecznej.</i></p>	
<p>2. Czy wspólnota mieszkaniowa posiada chronione i swobodnie dostępne tereny zewnętrzne, np. taras, balkon lub ogród?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>3. Czy powierzchnie wspólne, takie jak kuchnia, salon, korytarze, mają odpowiednią wielkość dla liczby mieszkańców i czy są dobrze dostosowane? <i>Należy zwrócić uwagę np. na to, czy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pomieszczenie do jedzenia i stół są odpowiednio duże do wspólnego spożywania posiłków co najmniej przez mieszkańców i pracowników,</i> • <i>kuchnia jest odpowiednio duża, aby razem z innymi osobami wykonywać prace kuchenne,</i> • <i>jest jedno lub kilka dodatkowych pomieszczeń do odpoczynku,</i> • <i>jest wystarczająco dużo miejsca do ustawiania i manewrowania balkonikami oraz wózkami inwalidzkimi.</i> 	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>4. Czy każdy mieszkaniec ma własny pokój?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>5. Czy odpowiednio do liczby mieszkańców jest wystarczająco dużo urządzeń sanitarnych, nawet w przypadku możliwej coraz intensywniejszej opieki?</p>	
<p>6. Czy w mieszkaniu nie ma barier i jest ono łatwo dostępne? <i>Należy zwrócić szczególną uwagę, czy do mieszkania jest łatwy dostęp oraz czy nie ma w nim stopni ani progów, a drzwi mają odpowiednią szerokość dla balkoników i wózków inwalidzkich.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>7. Czy mieszkanie jest wyposażone i dostosowane do mieszkańców i ich potrzeb? Czy krewnemu choremu na demencję i Państwu odpowiada np. kolorystyka i oświetlenie? Czy mieszkańcy mogą zabierać własne meble? Czy jest zabezpieczenie drzwi?</p>	

<p>8. Czy wprowadzono zabezpieczenia antypożarowe? Czy jest druga droga ewakuacyjna, instalacja wczesnego ostrzegania przed dymem lub czujnik dymu, gaśnice, antypożarowe urządzenia techniczne w kuchni, takie jak wyłącznik kuchenki w czasie nieobecności personelu opieki? Czy personel opieki, mieszkańcy i krewni zostali odpowiednio przeszkoleni w zakresie postępowania w razie pożaru? Czy ciągle jest obecny przynajmniej jeden opiekun? <i>Czy zamieniacie się Państwo między sobą lub z pracownikami opieki społecznej i wynajmującym.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
---	--

Pielęgnacja, prowadzenie domu, opieka społeczna

<p>1. Czy opracowana jest strategia pielęgnacji i opieki specjalnie dla osób z demencją? <i>Należy poprosić o wyjaśnienie tej strategii i ewentualnie przekazanie jej.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>2. Czy pracownicy opieki społecznej we wspólnotach mieszkaniowych, w których mieszkają nie tylko osoby z demencją, potrafią logicznie wyjaśnić, w jaki sposób dostosowują się do różnych potrzeb mieszkańców? <i>Należy poprosić o przekazanie i wyjaśnienie tej strategii. Należy zapytać, jakie są zalety i wady związane ze wspólnym mieszkaniem, jakie są plany oraz w jaki sposób pracownicy opieki społecznej konkretnie spełniają bardzo różne potrzeby.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>3. Czy mieszkańcy mogą pozostać we wspólnocie mieszkaniowej również w razie pogorszenia stanu zdrowia, ewentualnie do śmierci?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>4. Czy personel opieki umożliwia mieszkańcom wykonywanie codziennych czynności, np. gotowania i zmywania?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>5. Czy wspólnota mieszkaniowa posiada oferty grupowe? Czy mieszkańcy aktywnie z nich korzystają?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>6. Czy wspólnota mieszkaniowa oferuje spędzanie czasu poza mieszkaniem, np. wycieczki, zakupy, spacery? Czy może je zapewnić przy udziale własnych pracowników lub partnerów współpracujących?</p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>7. Czy we wspólnocie mieszkaniowej praktykuje się prace związane z biografią? <i>Wraz z wiekiem, szczególnie w przypadku demencji, słabnie pamięć. Prace związane z biografią są kluczem do posiadanych jeszcze umiejętności, które zostają w ten sposób świadomie uaktywnione, aby potrafić je wykonywać jak najdłużej.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>8. Czy we wspólnocie mieszkaniowej stosowana jest walidacja? <i>Walidacja to specjalna metoda komunikacji z osobami chorymi na demencję.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>
<p>9. Czy we wspólnocie mieszkaniowej stosowane są techniki stymulacji bazalnej? <i>Stymulacja bazalna służy również, szczególnie w przypadku zaangażowania pięciu zmysłów, do nawiązywania kontaktu i komunikacji.</i></p>	<p>tak ☐ nie ☐</p>

10. Czy oferty i aktywności, np. gotowanie, jedzenie i oferty wykonywania prac, stosowanie mediów, odpowiada życzeniom i potrzebom mieszkańców?	tak ☐ nie ☐
11. Czy godziny posiłków i snu są dostosowane do indywidualnych przyzwyczajeń mieszkańców? Jaka jest elastyczność w tym zakresie?	tak ☐ nie ☐
12. Czy można brać ze sobą zwierzęta domowe?	tak ☐ nie ☐
13. Czy mieszkańcy odnoszą się do siebie z szacunkiem i akceptacją?	tak ☐ nie ☐

Finansowanie

1. Czy są oddzielne umowy na najem i opiekę?	tak ☐ nie ☐
2. Czy w związku z tym wynajmujący i organizator opieki rzeczywiście są od siebie niezależni?	tak ☐ nie ☐
3. Czy koszty oraz usługi zostały przedstawione przejrzystie i zrozumiale? <i>Należy rozróżnić koszty pobytu, pieniądze na utrzymanie domu, pielęgnację i opiekę, ryczałt na sprawy administracyjne. Należy poprosić o szczegółowe wyjaśnienie wszystkich kosztów, które macie Państwo ponieść oraz zapisać sobie, jakie świadczenia otrzymacie w zamian. Należy poprosić o pisemny kosztorys. Należy wymieniać informacje z innymi krewnymi i opiekunami prawnymi. Należy zwrócić uwagę, czy wszyscy mieszkańcy są traktowani w taki sam sposób</i>	tak ☐ nie ☐
4. Czy wszystkie koszty można długoterminowo pokryć z dochodów mieszkańca? <i>Jeśli nie, przed wprowadzeniem się należy dowiedzieć się we właściwym urzędzie ds. opieki, które koszty zostaną uznane, a które w razie konieczności musi pokryć krewny.</i>	tak ☐ nie ☐

Lista kontrolna oparta jest na liście kontrolnej w broszurze „Wspólnoty mieszkaniowe dla osób z demencją. Alternatywna forma mieszkania i opieki“.

Kraj związkowy Berlin na swoim portalu opieki udostępnia obszerne informacje na temat wspólnot mieszkaniowych wymagających pielęgnacji z opieką ambulatoryjną, m.in. również zestawienie danych kontaktowych i zadań najważniejszych osób kontaktowych w Berlinie.

Internet: www.berlin.de/pflege/index.html

Służymy Państwu radą i udzielamy informacji w poradni opieki

www.pflegestuetzpunkteberlin.de

Poradnie opieki w Berlinie są finansowane przez berlińskie kasy opiekuńcze i kraj związkowy Berlin